

*Беляєва Л.А. к.е.н., доцент
ХННІ ДВНЗ «Університет банківської справи»
Хемліна Д. Ю. бухгалтер,
Селянське фермерське господарство "ДІАНА"*

СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ В УКРАЇНІ

У сучасних умовах економіки сільське господарство відіграє важливу роль і найголовніше, те, що держава сприяє його розвитку. Про це свідчать програми державної підтримки АПК.

У 2019 році сільськогосподарськими виробниками було використано 4,34 млрд грн державної підтримки. В цілому державною підтримкою скористалося 1667 суб'єктів господарювання та 230925 фізичних осіб, близько 10 тисяч фермерів та 2 сільгоспкооперативи. Підтримка здійснювалася за 6 окремими напрямками: здешевлення кредитів, підтримка розвитку фермерських господарств, підтримка розвитку садівництва, ягідництва виноградарства та хмелярства, надання кредитів фермерським господарствам, підтримка розвитку галузі тваринництва, здешевлення с/г техніки та обладнання. У 2020 році державна підтримка становитиме 4,2 млрд. грн. Напрямки, за якими надаватиметься підтримка, такі ж як і були в 2019 році [1].

В Україні основними представниками сільського господарства є фермерські господарства. Згідно даним Державної служби статистики України на період 01.02.2020 року фермерські господарства посідають 6 місце за кількістю юридичних осіб за організаційно-правовою формою господарювання [2]. Проаналізувавши динаміку кількості фермерських господарств в Україні, за даними Державної служби статистики України, за 2016-2020 роки (рис. 1), побачимо, що дана організаційно-правова форма господарювання зростає впродовж всього зазначеного періоду. Отже, дана тема є актуальною.

Фермерське господарство є формою підприємницької діяльності громадян, які виявили бажання виробляти товарну сільськогосподарську продукцію, здійснювати її переробку та реалізацію з метою отримання прибутку на земельних ділянках, наданих їм у власність або користування, у тому числі в оренду, для ведення фермерського господарства, товарного сільськогосподарського виробництва, особистого селянського господарства, відповідно до закону [3].

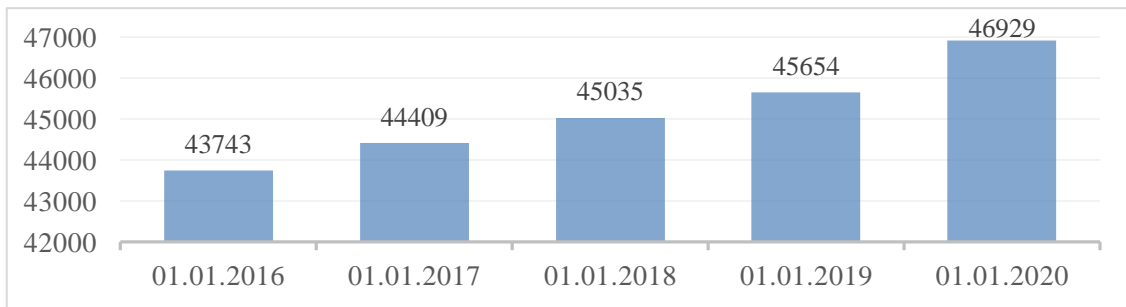

Рис. 1 Динаміка кількості фермерських господарств за 2016 – 2020 роки

Джерело: Узагальнено за даними [2]

Фермерське господарство підлягає державній реєстрації як юридична особа або фізична особа - підприємець.

Система оподаткування підприємств поділяється на два основні види: загальна система та спрощена система.

Загальна система оподаткування фермерського господарства як для фізичної особи-підприємця, так і юридичної особи (рис.2) характерна тим, що податки сплачуються з отриманого чистого оподаткованого доходу (прибутку), тобто за формулою: Чистий оподаткований дохід (прибуток) = Доходи – Витрати. Також на загальних підставах вони можуть бути платниками податку на додану вартість (ПДВ).

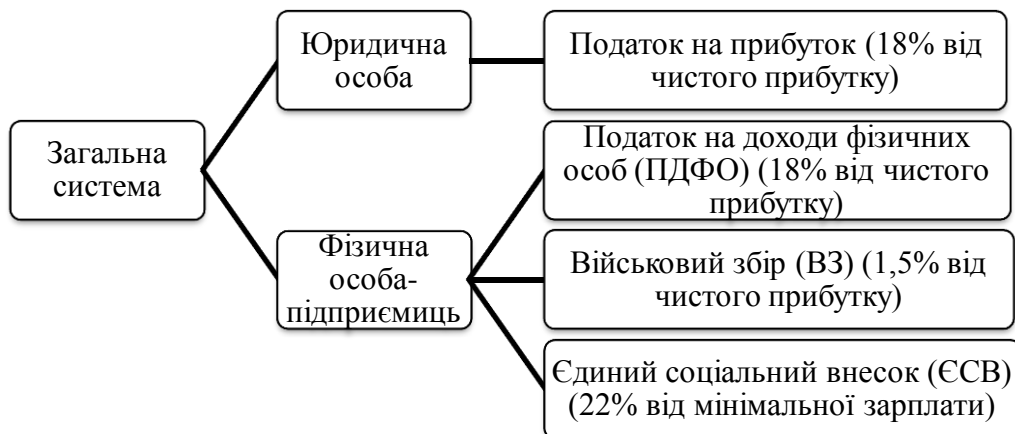

Рис. 2. Загальна система оподаткування фермерського господарства для фізичних та юридичних осіб

Джерело: Узагальнено за даними [4]

Спрощена система оподаткування (табл. 1) відрізняється від загальної тим, що підприємства, які її використовують, платять податок від загальної виручки, не враховуючи статтю витрат. Завдяки цьому підприємства, які перебувають на спрощеній системі оподаткування мають можливість вести спрощений податковий і бухгалтерський облік, у зв'язку з чим несуть менші витрати ресурсів, пов'язаних з веденням бухгалтерії.

Таблиця 1

Спрощена система оподаткування

Фізична особа-підприємець	Юридична особа	Річний дохід, грн
Третя група єдиного податку (з ПДВ)		
3% від доходу + 20% ПДВ + 22% від мінімальної зарплати	3% від доходу + 20% податок на додану вартість (ПДВ)	До 5 млн
Третя група єдиного податку (без ПДВ)		
5% від доходу + 22% від мінімальної зарплати	5% від доходу	До 5 млн
Четверта група єдиного податку (тільки для юридичних осіб)		
Розмір ставок податку з 1 га с/г угідь та/або земель водного фонду залежить від категорії (типу) земель, їх розташування. У відсотках бази він становить: — для ріллі, сіножатей і пасовищ розмір ставок податку з одного гектара буде встановлено на рівні 0,95 ; — для ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, — 0,57 ; — для багаторічних насаджень (крім багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях) — 0,57 ; — для багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, — 0,19 ; — для земель водного фонду ставка залишиться на рівні 2,43 ; — для ріллі, сіножатей і пасовищ, що перебувають у власності товаровиробників, які спеціалізуються на виробництві та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті, або надані їм у користування, у тому числі на умовах оренди — 6,33 .		Частка с/г товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 %

Джерело: Узагальнено на основі [4]

Отже, враховуючи вище наведене, можна зауважити, що кожен вид системи оподаткування для фермерських господарств має свої переваги, недоліки, обмеження. Тому кожен фермер повинен спочатку робити певні розрахунки, щоб зрозуміти, яка із систем є для нього більш вигідною.

Список використаної літератури:

1. Сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України/ URL: <http://dx.ua/0gjAD> (дата звернення: 16.02.2020)
2. Сайт Державної служби статистики України URL: <http://dx.ua/> (дата звернення: 16.02.2020)
3. Закон України Про фермерське господарство: Закон України від 19 червня 2003 року № 973-IV. URL: <http://dx.ua/DGclE> (дата звернення: 15.02.2020)

4. Податковий кодекс України від 23.12.2010. URL: <http://dx.ua/eBpZW>
(дата звернення: 15.02.2020)